

KOVARA.

Savaitinis darbininku laikraštis.

Nr.9.

PHILADELPHIA. PA.

14 Liepos (July) 1905 m.

Metas I.

Kaip mės išaiškiname žmonijos darbus?

Tas dalykas, apie kurį mės čia kalbėsime, turi keletą ilgų vardų. Nenorėdamas nubaidyti skaitytojaus nepaprastais terminais, neuždėję straipsnuko antgalvyje nė vieno iš jų. Bet reikia butinai juos išaiškinti. Daug yra žodžių, kuriuos socialistai vartoja, kartais juos aiškiai suprasdami, o kartais ne.

Vienas to dalyko vardas yra „Materijališka pirmą pradė istorijos“; kitas – „Istorijška materijalizmas“, dar vėla – „Ekonomiškas ištuokojimas istorijos“. Visi šitie vardai skelbia vienodą, paprastą teoriją, teip paprastą kad jūs nusistebėsite, kam dar reikėjo jieškoti jos atidengėjų, arba kodėl dar kai kurie nenori į ją įtikėti.

Mūsų idėja yra šitoki. Jeigu žmonės gyvena, jie privalo valgyti, ir jeigu jie gyvena tokiam klimatai, padėkim, kaip Czikagoje, tai jie reikalauja aprėdalu, pastogės ir kuro. Tai tiesa yra ne tik šiandien, bet ji duravo jau per tūkstančius metų. Ir nors žmonių nuomonės įvairiuose klausimuose labai yra skirtingos, vienok visi tame sutinka, kad be duonos, be vandens nieks negali apsieiti. Visi lygiai reikalauja turėti tuos daiktus, ką mės vadiname gyvenimo reikmenimis. Jeigu pasitaikytų, kad koks berniukas ar mergaitė užgimtų be tų aštrių geidulių, jis arba ji pirmiau numirtų, negu pasiektų subrendimą gimdyti vaikus; o beveik kiekvienas kudikis visuomet pasiveldėja savo gimdytojų ypatybes ir troškimus.

Taigi, visa žmonija reikalauja naudingų daiktų. Bet žmonės ne visuomet gali juos įgyti. Ir tie keliai, kuriais jie savo reikmenis įjįja, daro ant svieto visokius skirtingus mislių, darbų ir pasieligimų. Tie keliai atsiliepia ant augio žmogaus kuno ir ant subrendimo jo proto, jo pajautų. Ir kada pareina žmonių kalba apie šitą klausimą, tai čia tuojau ir apsiereškia jų klaidūs supratimai socializmo. Kalbėti apie tai, kaip tas ir tas žmogus įjįja sau maistą, yra tuščia. Reikia žiu-

rėti, kaip jį įjįja visi žmonės, čia draugija, ir kaip jį įgydavo jų tėvai ir pratėviai.

Paveikslan, šešesdešimts ar septyniadesimts penkis metus atgal, mūsų seneliai nieko daugiau netroško, kaip tik gauti nuo valdžių žemės, pasistatyti sau aut jos namelius ir užsiimti kultūra laukų. Jie tą įstengė. Tada nereikėjo nė jokių mašinų, nebuvo geležinkelų nė kitokių ištaigų (vigadų), kokias turime šiandien. Jų darbas, sulyginus su darbu šių dienų, buvo neperdaug našus. Bet ką jie pasidirdavo, to jiems pragyvent užtekėdavo. Paprastai budavo teip, kad kuris norėdavo dirbt, jis galėjo gražiame ištekliu gyventi ir laipsniškai susitaupyti šio kį tokį turtelį. Suprantama, kad tas, kuris buvo biednas, tą kiti galėdavo papeikti už jo tingumą dirbti, nerupestingumą apie savo buseną arba veltkleidumą uždarbių.

Dabar gi ainiai tų pačių laukdirbių, veik seka pėdomis savo pratėvių; bet jiems daugelis aplinkybių persimainė, dalykai tapė pasiekiami lengviau. Dabar tapė ištiesti geležinkeliai, atsirado užvaduojančios daugelį rankų mašinos; milijonai darbininkų, kurie neturi žemės, priversti yra visokiose formose mainyti savo darbą ant maisto, kurį laukdirbiai užaugina. Dabar laukdirbių vaikams jau nebreikia teip sunkiai dirbti, kaip darbo jų tėvai. Dabar jie parsamdo savo žemę ir gali pragyventi iš darbo randauninkų; arba jie gali žemę parduoti ir tais pinigais nusipirkti šio kius ar tokius darbo įnagius, kuriuos vartojo darbininkas bežemis, ir gali gyventi iš tų bežemių darbo. Bet teip dalykams virtus, štai kas pasidarė: dabar tas priežodis „kas biednas, tas tinginys“, tapė neteisingas. Ir štai dėlko: mės matėm, kad laukdirbio vaikai, nusipirkę darbo įnagius, nusipirko podraug ir darbininko bežemio rankas. Dabar jie gali tinginiauti ir but turtingi, nes turi po savo vale tokius, kurie dirbs ir bus biedni, nes neturi savo įnagių.

Laikui bėgant žmonių beturčių galvo-

je užgimė nauja idėja. Jie permanė, kad jie labai sunkiai dirba ir pagimdo didelius turtus, kurių jie negauna; jie permanė, kad čia kas nors yra negerai, norint jie nežino kas ten ištikrųjų galėtų but; jie tapė netenkini tuom padėjimu ir pasirengė pakelti arda to stovio, kaip tik pamatys, kur yra jo priežastis. Socializmas pasakys jiems, kur to viso yra priežastis, bet apie tą bus pasakyta straipsnyje ateinančios sąvaities.

Per amžių bėgį jau teip buvo, kad žmonės išsidirdavo tokias idėjas, kokias keliais gaudavo sau maistą. Ankstyvesnėse gadynėse teip sunku budavo žmonėm įgyti maistą, kad jie mažai apie ką kitą ir mislydavo. Kartais teip pristigdavo maisto, kad žmonės suvalgydavo viens kitą, arba augščiau išsiplėtoję gentis išnaikindavo žemesnėsiąs. Tuose laikuose kanibalizmas (žmogėdystė) buvo „teisi“, nes ji buvo vartojama dėlei išlaikymo nuo prazuties visos draugijos.

Bet žmogus laipsniškai išmoko apdirbti žemę ir gauti iš jos vis daugiau ir daugiau maisto. Tada tapė pripažinta, jog suėdimas nelaisvių, paimtų karėje, yra „nedoras“. Suiminių jau nebesuvalgydavo, bet pristatydavo juos prie darbų, iš kurių užkariautojai, patįs nedirbdami maitindavosi. Tas tapė pripažinta „teisum“. Žmonijos progresas ėmė labai sparčiai žengti pirmyn. Radosi kliaša žmonių, kuriems jau nebeužteko turėti maisto rytdienai arba metams; jie pradėjo mankštyti savo smagenis, kaip užkariauti visą žemę. Sentimentalistai sako, kad vergija buvo visados ir amžinai neteisinga; socialistai sako, kad vergija savo laike turėjo tiesą, bet tas laikas jau negrįžtamai nugrimzdo.

Dabar, pirmą sykį visatos istorijoje, žmogus liki tokio laipsnio apvaldė gamtą, kad jeigu darbas būtų inteligentiškai apskaitomas, kiekvienas žmogus, dirbdamas dvi-tris valandas per dieną, turėtų laimingą ir išteklingą gyvenimą.

Tai yra ne iš vėjo pagauta teorija, bet sutrauka faktų. Ne idėjos padaro fak-

tus, bet faktai padaro idėjas; ir iš faktų užgimę idėjos yra tos idėjos, kurios padarė socializma. Darbininkai pasaulio pasimartė esą vergais ir pasijautė turį galybę nutrenkti retėžius ir tapti laisvais.]

Ateinančioj sąvaitėj aš pasistengsiu pasasakoti apie padėjimą šių dienų darbininko, pavergto per kapitalistus, atimančius nuo jo „perviršinę vertę“ jo triuso, ir sekančiuose straipsniuose bandysiu išaiškinti, ką mes suprantame žodyje „kovą kliasų“ ir „bendradarystės respublika“.

Pagal C. H. Kerr, VARGOMATIS.]

Zinios isz Lietuvos.

Joniškij, Kauno gub., 15 (28) geg., nedėd., buvo sumanyta laikyti susirinkimą ir prakalbas, bet nepasisekė. Gal ten per kokius betvarkius buvo išlepėta, kad policija apie tą dasizinojo iš anksto; kiti sako, kad koks ten žydas rabinistas užrodijęs ant vieno gimnazisto ir tą tuoj urėdninks suėmęs ir nusivedęs policijon, iškrėtęs; bet nieko neradęs, paleido. Bet visgi tas susiejimas joniškiečių neiširo: jie buvę kitą vietą apsiskyrę ir ten susieję, kur kitas koks nepažįstamas gimnazistas turėjęs prakalbą; negerai tik tas, kad daugumas žmonių, nežinodami apie provokaciją, buvo susirinkę ant suėjimo pirmojo; prie to pirmojo vietoj iškilo ugnis, ir taip visoki kibeliai atitraukė daugelį lankytojų nuo vėliau suruoštų prakalbų.

Nors mūsų krašte – gudų Lietuvoje knygų spauda ir daleista; nors turime net tris savo laikraščius, bet dėlei sodiečių taip rodos, kaip jų ir nebutų nė vieno. Kada pirmiau pas mus jų nebuvo, tai mes nors retkarčiais gaudavom iš užsienių „Ukininką“, arba nors „Tėvyn Sargą“, o jau paskia, „Darb. Balsą“, ar tai kitą knygutę tos rušies; tai šnekėdavom susieję kaimiečiai, kad visų metų, t. y. 12 numerių „Tėv. Sar.“, nemainytumėm ant vienos brošiurėlės darbinikiško turinio. Tai taip ir dabar „Vilniaus Žin.“, ir kiti mūsų laikraščiai, Lietuvos proletarijato visiškai nepakakina. Jei jie yra naudingi, tai tik dvarponiam ir daugžemiam ukininkam; matyti, kad tiem ir rašomā. O mes, beturčiai darbininkai, tai čielo mėnesio dienraštį maloniai mainytume ant vienos brošiurėlės išleistos per Liet. Soc. Dem. Partiją. Girdėtis sodiečius visai šnekant apie dienraštį: „tai ką jie tada berašys, girdi, jį „gazietas“, kai karė pasibaigs?“ arba: „nieko gero ten mums nėra.“ Žinoma, tos šnekos paeina iš jų tamsumo. Bet visgi jų šneko-se yra daug teisybės. Prie to dabartiniai mūsų laikraščiai labai tankiai tarp savęs

pliaujasi, – ir visai už niekus. Darbininkų raštuose, to niekad neesti. Užtai ir žmonės jiems geriau užsitiki. „Vilniaus Žinios“ vargdieniam netiktai nenaudingos, bet dar piktos..... Biednų reikaluose nėraš ir nuo tokių (vargdienių) ką nors prisistą atmeta; ponus, kapitalistus užstovinėja.

Zinauskas.

Mums rašo iš Peterburgo p. ?, kad neseniai ten buvo iškilė didelė, kelete pabriku streikai, kur dirbo didelė dalis lietuvių. Streikai tapę pralošti dėl tos priežasties, kad visi lietuviai (daugiausiai iš Vilniaus gub.) ir baltarusiai sugrįžę patįs darban. Tokiu budu maskoliai streikieriai priversti buvo teipgi sugrįžti; bet pabirkantai jų nebeprinėmė. – Didelę dėmę užtepa sunų „šventos Lietuvos“ ant darbininkų judėjimo. Jie tikisi, kad laizydami ponams rankas, anot kunigelių pamokiniimų, daro „dievui garbę“.

Ko nori lietuviai socialdemokratai.

Draugai darbininkai! Plačiai pasklido po Lietuvą kalbos apie socialistus, arba socialdemokratus. Aplėkė jos miestus ir kaimus, aplankė pabriku darbininkus, jau stojusius kovon su savo prispaudėjais, sukliudė darbininkus po sodžius ir dvarus. Sziandien vardą socialisto mini ir nuvargęs ukininkas, ir sotus ponas, ir tarnas caro valdžios, nutukęs iš kruvino mūsų vargo.

Daug gero ir pikto kraunama ant pečių tų „cicilikų“. Pasiklausykite vienok teisybės apie socialistus ne iš bobų ar tamsių žmonelių šnekos, bet iš pačių lietuvių socialdemokratų.

Socialdemokratai mano, kad visi vargai kyla iš to, jog pinigūčiams, kurių mūsų šalyje yra mažuma, priguli vienok dauguma turtų po miestus ir kaimus, o kartu su pinigais ir galybė. Ponai ir kapitalistai užvaldė žemę su visais jos turtais, suėmė dvarus, namus, pabirkus ir mašinas. Jeigu vienok pasiklausim, iš kur turiai atsirado, patirsim, kad jie iš darbininkų darbo išdīgsta. Dvarponiai ir pabirkantai pasisamdo darbininkus, moka jiems tiek, kad pusbadžiai galėtu pragyventi, už tai patiems dykaduoniams gana esti pinigų ne tik puikiai pragyventi, bet da susipirkt naujas žemes ar da didesnius pabirkus pasistatydynt. Kaip ten pinigūčiams nesiklotų, darbininkų likimas visur ir visada esti tas pats: jie dyki ateina ir dyki išeina, vis tiek, kiek laiko nedirbtų.

Tokį surėdymą draugijos socialdemokratai mano neteisingu ir nori įvesti kitonišką tvarką, kame darbininkai patįs naudotus pilnai vaisiais savo darbo, o per

tą galėtų gyventi žmoniškai ir turėtų iš ko visus savo reikalus sočiai aprupint. Kad tokį gyvenimą darbininkai apturėtų, socialdemokratai jau dabar mokina juos reikalaut per streikus iš darbo davę jų didesnės algos, trumpesnės darbo dienų ir kitokių darbu palengvinimų.

Tolimesnėj ateitėje sociald-tai mano reikalingu-visas žemes ir miškus, pabirkus, magazinus ir rumus atimti iš jų savininkų. Atėmus, neišdalint tarp beturčių, kaip dažnai neišmanėlių sakoma yra, bet atiduoti visiems to krašto žmonėms, kad visi išvieno viską valdytų, visi išvieno dirbtų ir kožnas darbininkas pilnai pats naudotus iš savo darbo. Tuokart pranyks ponai, bet nebebus beturčių ir vargšų: darbininkai bus sotūs. Turtų lygibė duos žmonėms vienybę ir sutikimą. Visi galės mokslą įgyt. Pranyks prispaudimai, suktybės, vaidai. Naujam gyvenime atsinaujins patįs žmonės ir liks bent per pus sveikesni kunu ir dvasia. Tai tokią tvarką, socializmu pavadintą, nori įvesti socialdemokratai, o mokslas tvirtina, kad taip turės tikrai buti.

Naujan gyveniman einant, s-dtai ne vien tik pinigūčius sutinka sustojusiuos jiem skersai kelio. Darbininkus ir mažiuosius skriaudžia teippat ir caro valdžia, tie činauninkai, kurie ir patįs, kiek įgalėdami plėšia, vargina ir slėgina pavargusius ir da draudžia jiems kelti kovą prieš turčius, nes neduoda rinktis, šnekėtis, liuosai rašyti, tvirti draugoves, kelti streikus. Nepaklusnus gauda, muša, sodina kalėjiman arda varo meškų šalin gyventų. Jeigu nuo caro bernų sunku patiems rusų darbininkams, mums, lietuviams iš jų dvigubas vargas; mus jie persekioja da ir už tą, kad lietuviais esam ir katalikais. Taigi, draugai, dabar tokią tvarką pas mus užvesta, kad tik caro valdžiai ir činauninkams dedas gerai mūsų krašte; jie vieni savo noru gali su mumis viską daryti. Nebloga ponams ir pabirkantams – pilnos kišenės duoda žmogui pilną laisvę net vargų viešpatystėj. Bloga tik beturčiams.

Tada nēr ko stebėtis, kad caro valdžia nenori jokių atmainų, kad ji gauda ir kankina socialistus, pramano ant jų nebutus daiktus, meluoja ir baido nuo jų darbo žmones. Ji bijos, kad socialistai nesukurstytų žmonių ir galo jos viešpatavimui nepadarytų.

Ne dyvai, kad caro valdžiai pritaria ponai, dažnai ir kunigai. Jie tarp savęs artimi sėbrai, nes visi sėdi ant sprando darbininkų, ir reikale neatsisako padėti kits kitam.

Bet jųs, kaimų ir miestų darbininkai, pavargę ukininkai ir miestclėnai, jųs socialdemokratų laukkit ateinant. Jie ne-

šai jums evang
nukels dangau
gu ne jums, ta
Socialistai par
mokys ko reiku
vi, ką dirbt, ki
Žinoma nori
ratai jau šiand
Kad pasiger
abelnai visų d
turvai sociald
1. Kad vis
bininkams reik
landos kas die
2. Kad bi
3. Kad ca
Jos vieton turi
džia.
4. Pirm n
turi but visiem
bėtis, rašyti pe
kios draugovės
5. Turi b
žmonių įstatyr
kieno negali b
ir įkrestiti. Ne
triba žmogau
6. Nauja
sta visiems sua
tuos, vyrams
keįmo, tautos
7. Išdirbt
turi but paves
riuos mes pati
si suaugę gyv
moteris, slapt
keįj skaičiuo
ri suvažiuot L
niaus miestan.
8. Vilnia
reikalais:
a) kad Lie
vinkaiškai re
b) kad pač
valdžiai prigul
tuose pavieto
čių žmonių;
c) kad ir n
čios Lietuvoje
persekiojami
su lietuviais
no ir dvasios
d) kad Lie
reikalus, kai
tautomis, gy
stėj, susidėtu
su lygiomis;
e) kad Lie
miestams leis
kai rupintis
f) kad Vil
mus apgini
skriaudimo;
g) kad m

oniškai ir turėtų
us sočiai aprūpin
darbininkai aprūp
jau dabar mokini
eikus iš darbo dar
impesnės darbo da
palengvinimui.

socijal-d-tai man
s ir miškus, pabr
mus atimti iš jų a
išdalint tarp betu
nanėlių sakoma y

krašto žmonėm
valdytu, visi išv
darbininkas piln
o darbo. Tuok
ebebuz beturčių
us sotų. Turėtų
ienybę ir sutikim

. Pranyks prispa
i. Naujam gyven
nonės ir liks bene
u ir dvasia. Tai to

u pavadintą, non
i, o mokslas tvirt
ai buti.

einant, s-dtai ne
itinka sustojusiu
rbininkus ir ma
opat ir caro val
turie ir patįs, kiek
na ir slėgina pa

a jiems kelti kov
da rinktis, šnekė
i draugoves, keli
gaudo, muša, so
ro meškų šalin gy

berny sunku pas
as, mums, lietu
rgas; mus jie per

lietuviais esam ir
igai, dabar tokia
kad tik caro val

ledas gerai mūsų
ru gali su mumis
onams ir pabri
šs duoda žmogui
iešpatystę. Blo

kad caro valdžia
kad ji gaudo ir
mano ant jų ne

ir baido nuo jų
kad socialistai
žalo jos viešpata

džiai pritaria po
ie tarp savęs ar
ant sprando dar
sako padėti kits

stų darbininkai.
stelnai, visi so
teinant. Jie ne

ša jums evangeliją naujo mokslo, kuris nukels dangaus karalystę ant žemės jeigu ne jums, tai bent jūsų vaikams. Socialistai parodys, kas jūsų priešai, pamokys ko reikalaut, kad pataisyt savo buvį, ką dirbt, kad priešus nuveikt.

Zinoma norit žinot, ko socialdemokratų jau šiandien reikalauja.

Kad pasigerintų buvis darbininkų ir abelnai visų darbo žmonių Lietuvoje, lietuviai socialdemokratų reikalauja:

1. Kad visiems kaimų ir miestų darbininkams reiktų dirbt tik aštuonias valandas kas dien.

2. Kad būtų jiems padidinta alga.

3. Kad caro valdžia būtų išgriauta.

Jos vieton turi but pastatyta žmonių valdžia.

4. Pirm negu naują valdžią taisyti, turi but visiems leista liuosai rinktis, kalbėtis, rašyti po laikraščius, tvirti visokios draugovės, liuosai streikuoti.

5. Turi but tuojaus įvestas pačių žmonių įstatymas, pagal kurio niekas nekieno negali be teismo paliepimo suimti ir iškrest. Nelicėama turi but ir pati trioba žmogaus.

6. Nauja valdžia taisyti turi but leista visiems suaugusiems gyventojams Lietuvos, vyrams ir moterims, neskiriant tikėjimo, tautos ir turto.

7. Išdirbti naują surėdymą Lietuvos turi but pvesta žmonių atstovams, kuriuos mėg patįs išrinksim, balsuodami visi suaugę gyventojai Lietuvos, vyrai ir moteris, slapčiai, tiesiai ir lygiai pagal rinkėjų skaičiaus pasidalinę. Atstovai turi suvažiuot Lietuvos reikalus tartų Vilniaus miestan.

8. Vilniaus seime socialdemokratų reikalus:

a) kad Lietuvai leista būtų pačiai savirankiškai rupintis savo reikalais;

b) kad pačioje Lietuvoje mūsų krašto valdžia prigulėtų visur (valsčiuose, miestuose, pavieto rėdyme ir kitur) nuo pačių žmonių;

c) kad ir mažiausios tautos, gyvenančios Lietuvoje, kaip žydai, lenkai, rusai, persekiojamos pas mus nebutų ir lygiai su lietuviais gautų aprūpinimą savo kuno ir dvasios reikalų;

d) kad Lietuva, uamie vezdama savo reikalus, kaip pati panorės, su kitomis tautomis, gyvenančiomis rusų viešpatystė, susidėtų vienon valstybėn, kaip lygi su lygiomis;

e) kad Lietuvos valsčiams, pavietams, miestams leista būtų patiems savirankiškai rupintis savais reikalais.

f) kad Vilniaus seimas išduotų įstatymus apginimui darbininkų nuo ponų skriaudimo;

g) kad mūsų krašto valdžia užlaikytų

tam tikrus žmones (inspektorius), išrinktus pačių darbininkų, kurie žiurėtų, kad išduoti įstatymai tikrai ponų būtų pildomi;

i) kad pasenę, susirgę ar negalinti sau darbo rasti darbininkai gautų iš valdžios pinigų pragyventi;

k) kad karumenė būtų panaikinta ir įvesta jos vieton milicija (kad visi ginklus turėtų, būtų trumpai pamokyti, kaip ginklus vartoti ir reikale visi stotų savo krašto gintų).

Miesto ir kaimo darbininkai, ūkininkai ir miestelėnai! Jau metas, kad tie reikalavimai gyveniman būtų įvesti. Dabar laikas griaut susilpnėjusią caro valdžią ir įkurt naują naudingą dėl mūsų tvarką. Visur reikia permainos padaryt – valsčiuose, miestuose, suduose, karumenė, policijoj, mokykloje, mokesčiuose – visam surėdyme Lietuvos.

Taigi meskim nuo savęs jungą caro vergijos ir iškovokime sau Lietuvą, valdomą pačių mūsų krašto žmonių.

Mēs, lietuviai socialdemokratai, busime kartu su jumis; mėg einam pas jus su pamokslais, su lapeliais ir patarymais, kaip ir ką turite dirbti. Tik patikit mus, kaip savo draugus, apginkit reikale nuo caro tarnų, padėkit kuo kas gali, pinigais, žmonėmis, ginklais. Tuokart išvienstosim kovon ir viršų ant svieto skriaudėjų paimsim.

Vardan geresnės ateities visų darbo žmonių, vardan valdomos pačių žmonių Lietuvos susipraskim ir kilkim prieš caro valdžią!

Cent. Kom. Liet. Soc. D-tų Partijos.

DARBININKŲ JUDEJIMAS SVETUR.

Laikraščiai sako, jog Varšavos socialistai esą pilni miesto valdcai. Policija daugiau klausanti jų, negu paliepimų iš Peterburgo. „Raudonieji“ – t.y. social-revoliucionistai, turį organizaciją iš 4.000 žmonių, ir teip kietai laiką nusitvėrę už gerklės policiją, kad šios iš 1.000 telikę vos 600. Kiti visi iš baimės atsizadėję tarnystės. Gubernatorius Maksimavyčius ir kiti Lenkijos augšti urėdinkai, tupį savo rezidencijose, kaip kalinėse, arba išsidanginę į ilgas vakacijas. Sako, jog nuo to laiko, kaip socialistai Varšavą sugniauzė, sumažėjo visokios piktadėjistės, kuriomis šis miestas labai garsingas. Tiktai seneniai žydai socialistai (tai mat vienok tiesa buvo, ant nelaimės!) užpuolė ant kazyrinčių, ištvarkamių ir vaizbunų (lichwarzę), kurių namuose išdaudė rakandus, gyventojus išvijo ant gatvės ir kitus net iš miesto.

— Tarptautinis socialistų biuras Briuselyje, Belgijoj, atkreipia viso svieto aty-

džių ant spaudžiamų per maskolius kaukaziečių. Szi šulis yra paskendusi uo-latiniuose maištuose, ir Maskolija, negalėdama užgniauzti to neprigulmystės judėjimo, griebiasi biauariausių pragumų, ypatingai kurstymų fanatizmo tarpe skirtingų tautų. Įvykdę keles eiles skerdynių žydu, caro patarėjai dabar griebėsi kruvinos politikos turkų sultono Abdul Hamido, kurią tarptautiškas socialistų biuras, savo manifeste nuo 1901 spalį 18, pranešė civilizuotam svietui. Biuro išpldomasis komitetas suokia viso svieto socialistus protestuoti prieš tą pasalų gozimą kraujo, kurio aukomis yra nelaimingi armėnai.

— Dr. Lun Yan Sen, kynietis, keliaujantis dabar po Europą, sako, jog Kynijoje teipgi esanti susiorganizavusi socialistų partija, kuri rengiama reprezentuoti atinanciami tarptautiškame kongrese. Jis sako, kad „dangiškoje imperijoje“ (kynai teip vadina savo šalį) esą net 54 soc-stų laikraščiai; kad zemdirbystės sistema esanti organizuota ant komunizmo pamatų, ir kad žiurint iš tos pusės, teipgi nepralenkiant esančių industrijoje gildijų – kurios yia teip svarbus elementas draugijinėj ir ekonomiškoje sistemoj šalies – socializmo respublika galės įvykti Kynijoje labai greitai; gali but, kad draugijai nereiks pereit per kapitalizmo karštuvus, kaip dabar darosi Europoje, ir kitose dalise svieto. Dr. Lun tvirtina, kad Kynijos darbininkų padėjimas esąs daug geresnis už europiečių, ir kad ruožtai tarpe lobio ir skurdo menkiau pažymus.

— „Socialistas“, japoniškas laikraštis Tokicje, rašo: – „13-toje ult (birzelis?) buvo laikytos Kandoje socialistų prakalbos. Dalyvavo apie 700 žmonių. Kalbant draugams: Yamadai ir Išikavai policija įsikišo ir nedavė užbaigt. Drg. Konošita, kurs yra žinomas kaip iškalbingiausias tarp socialistų oratorius, kalbėjo iki galo labai sarkastiškai ant tėmos sumišimų Maskolijoje. Tada išėjo ant pagrindų drg. Sakai, ir vos ketvirtį valandos jam pašnekėjus, šoko policija uždaryti mitingą. Publika plojo oratoriui delnais ir šaukė „banzai“ už socializmą. Su didelių sunkumu policija susirinkimą vienok išardė.

— Tasmanijos (Australijoj) vysk. Mercer nustebino savo konfratrus tokiu viėšu apreiškimu:– „socializmas mums pratyne akis ir mėg pamatėm visą falšyvimą protestonų vienpusistės (jis pats yra protestonas). Socializmas ne pila vaistų gomurin sergančios žmonijos, bet jieško ligos šaknių, stiprina ryšius jungiančius žmogų prie žmogaus, mokina vienybės, drutina silpnus.“– Matome, kad iš protestonų nors kelintas dar duodasi socia-

„KOVA“

Lietuviu Darbininku Laikrasztis.

„KOVA“ iszeina kas pėtneyzia.

Kaštuoja ant metų \$2.00

ant puse metų — \$1.00

ant 3 mėnesių — 50 c.

Europon — \$2.50.

Visokiuose susinesizmuose turi but adre-
suojamasis:

„Kova“

412 Siegel St.,

Philadelphia, Pa.

Apgarsinimai mokas:

Sykis už colį — 50 c.

Mėnuo už colį — \$1.00.

Metai už colį — \$10.00

„KOVA“ The Lithuanian weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 412 Siegel Str. Philadelphia, Pa.

Rates of Advertising:

One inch once \$0.50

One inch one month \$1.00

One inch one year \$10.00

Subscription rates;

One year \$2.00

Six months \$1.00

Three months \$0.50

All communications should be addressed to:

„Kova“

412 Siegel Str.,

Philadelphia, Pa.

Entered as second-class matter May 17, 1905, at the post office at Philadelphia, Pa., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Ko mės reikalaujame:

1. Kolektyviškos savasties visų industrijų esančių rankose bendrovių (trustų) ir draugovių, ir visų viešų apsirupinimų patįs savim.

2. Demokratiškos priežiūros ant tų kolektyviškų industrijų ir apsirupinimų.

3. Sutrumpinimo darbo valandų ir laipsninio padidimo algų.

4. Visuotinės apsaugos darbininkų ir gerbiamo atilsio pasenusiems.

5. Užtektinumo kiekvienam žmogui darbo.

6. Mokinti vaikus iki 18 metų. Panaikinti vaikų darbą.

7. Lygių politikiškų tiesų vyriškiems ir moteriškoms.

Brolau, jeigu to geidi, balsuok už socialistų partiją.

lizmui pratrinti sau akis. Katalikiški akiai — visoki Mesmeriai, Patrimpai ir kt., jau neteko vilties kada nors praregėti. Katalikų dvasiškijos sistema sugadina žmones be pataisymo.

DARBININKO

Chronika

Lietuviai amerikiečiai kaip visad, teip ir dabar, duosnūs pasirodo ant sušelpimo tautiškių reikalų. Nešykščiai jie remia ir kitus reikalus; vietomis apščiai aukauja ir revoliucijai. Sziam reikalui jau apšti suma yra Centrališkame Išde R. Sz. K. (ateinančiame num. „Kovos“ pasistengsime pagarsinti, kiek iš kokių vietų įėjo, ir kiek dabar yra). Negerai tik tas, kad vieni siunčia tas aukas į visokias redakcijas, kiti Europon, o tik pusė gal aukautojų prisiunčia tiesiog į Rev. šel. Komitetą. Gali lengviau atsitikti, kad išeis kėblus mišinys.

— „Spindulio“ korespondentas 27 num. rašo iš Lawrence, Mass., kaip „dailiai“ kun. Žilinskas apsidirbo su vietinių lietuvių revoliucijai surinktais pinigais. Buvo mat surengtas revoliucijos naudai balius. Pelnė suviršum \$ 64.00. Tą išgirdęs kun. Žilinskas pribuvo Lawrence' an ir prikalbino rengėjus balius neduoti to pelno revoliucijai, bet jam; už tą žadėjo atspaudinti elementorių. Pinigų išgavo, žadėdamas vienok trečdajį jų atiduot ten, kur jie visi prigulėjo. Vienok — korespondentas sako — kad jis nujaučias, jog ir tos dalies neatidavė. (P.S. „Vilniaus Žinių“ 142 n. yra lawrenceiečių pinigai pakvitavoti — 50 dol. — kaipo konkursas paršymui II-os dalies skaitymų knygelės). — Konkursai tokioms knygelėms yra geras dalykas. Bet surinkti pinigai revoliucijai atiduoti konkursams, yra darbas daugiau kaip begėdiškas. Tas knygutės dabar lengviai ir pigiai atspaudys Lietuvoje. Kam ant jų skirti pinigus kruvinus? Argi kunigai patįs negali praimt iš bankų savo tukstančių ir nors šimtinę dalelę to, ką iš žmonių sulupė, paskirt ant kulturiškų Lietuvos reikalų? — Bet Žilinskiams, Patrimpams ir kitiems atžagareiviams revoliucija yra labai baisi ir už tai jie ją kaip galėdami trukdo.

— Įstabu, kaip kartais žmonės kreivai supranta kito mislį. „V.L.“ 27-ame nr. rašo Tėv. Myl. D-ės prezidentas p. Paltanavyčius, šiokią atsakymą „Kovai“ (atsako „Kovai“, o visumenei nusiskundžia):— „Kova“ praneša, jog jie(!) turi fundą(!) belistrikos(!), kurią siulo Tėv. Myl. Dr-ei.“ — 6-ame num. „Kovos“ mės

rašėm, kad mums į rankas pateko didokas pluoštas rašinų, kurių mės neįstengdami atspaudinti, pranešėm apie tai visumenei, tikėdamies kad gal atsiras kas prisidėti prie jų išleidimo; primiuėm teipgi, kad tam reikalui pritiktų westvilliečių auka. Apie jokių suilymus tų raštų T.M.D-ei, arba apie sutėrimus fundų „belistriškai“ — kaip sako p. P., ten nebuvo sakyta. Pataisome p. P-čiaus kalbą tame dalyke dėlto, kad tas tiesiog lytisi mūsų atsiliepimo. Nenorime, kad mūsų žodžiai būtų neteisingai persakomi visumenei.

— „Žvaigždės“ Patrimpas baigia versti išvirkščiais Markso „kapitalus“, „Kataliko“ Lapšus nori užmušti socializmą popiežių enciklikomis, o „Lietuvių Laikraštis“ rėkia: „gyvalt! — sociajistai baigia traukt mums iš nagų artojus.“ — Kunigai susitvėrė sau traicę ir nori paskandinti judėjimą žmonių, tų pačių žmonių, kuriuos „anot jų pasakos, „dievas sutvėrė ant savo abrozdo.“ Vadinas jie eina prieš dievą, smerkdami dievo tvarinius, susitvėrė sau naują dievą — aukso veršio pavidalė.

— Rašo mums iš Brooklyno, N.Y.: — „Aut atsibuvusio pusmetinio susirinkimo 19-tos kuopos L.S.P.A. buvo įnešti ir apsvarstyti šie dalykai, kurių paduodam visumenei: — 1. Idant „Kova“ pasišvėstų daugiau revoliucijos reikalams ir ne žiurint į atskaitas garsinamas kituose laikraščiuose, d otų visutiną apyskaitą revoliucijinio komiteto finansų, su vardais aukautojų, teipgi kur yra nusiunčiami pinigai ir t.t. 2. Idant pinigai, kurie įplaukė kelionei delegato Niderlandijon, būtų apversti ant reikalų revoliucijos arba L.S.Part. Am. — Į komitetą kuopos ant ateinančio pusmečio tapė išrinkti šie: sekr. S. Gribauckas, 237 Broadway, New York; išd. F. Ramanauskas, organizatoriai: J. Szukis ir P. Stankevčius. Susirinkimai kuopos atsibuna kas pirmą nedėdienį mėnesio, po No. 73 Grand str.

Politiška peržvalga.

Revoliucijinis išsiveržimas tarpe Maskolijos marininkų palengvo baigia tilti. Laivas „Georgi Pobiedonosec“ jau gale praėjusios sąvaities pasidavė valdziai. Nuo jo suimtus pasipriešėlius surakino ir išdalinę į dvi dali išvarė, vienus Sevastopolin, kitus Kerčiun. Jos turbūt sušaudys. Kiti laivukai pasidavė vėliaus. Ilgiausiai išlaikė laivas „Potiomkin“. Jis dar 3 liepos išleido manifestą, kuriame apšaukė Maskolijoje tikrą revoliuciją ir visą laivynę, kuri neprisidės prie jo, pastatė ant priešų taško. Manifestą išsiun-

tinėjo po visas šali pasidavė, kad nebe negalima suprasti. pasitvė antrą sykėjus ir pasidavė. Šios laivų tuojau marininkus po saryjos porte. Ar atidi neuosna, nežinia. lykas. — Szeip jau tebeverda ir kaskė didesnius pakraščė — 11 liepos Varšė de 20 streikuojant tarp ko kito, reikė būtų numazinta a savininkai vienur kė karumėnė, ku žinti žmonių skai. Tą pačią dien M galvini, ypaticką lovą.

0101S

Parasė

Kaip didi ir sv kiekvienas jos są lį daro! Nebebu bebus spekuliacij tybių, nė piktadė dumas turtų. Ne tės už senų turin mos lėpauš gyve nų savo genčių d užmošinės praei Dings priešingos darbininkų, klia: jų; nebus įstatų apginkluotų spē kliaus nuo badė nė žmonių gyve vėlėdžių gavusi džiū, nebus pert sidėkavojant dar jusių prie visum jant mašinoms, kaip keturias, g per dieną, ir ak mums gyvenimė dabar yra panaš dvikojų darbin toš pilnų links kiekvienas galė smagurius, turė ganėdinimui sa pilni meilės, dr visuomet atsiim prigimties!

Žmogus tad nį išsiplėtojim savo prigimty nas gamtoje.

s pateko dido-
mės neįsteng-
m apie tai vi-
gal atsiras kau-
priminimais teip-
ktų westville-
lymus tų raštų
ėrimus fondų
P., ten nebu-
P-čiaus kalbą
as tiesiog lytin-
me, kad mūsų
ersakomi visu-

baigia versij-
alus", „Kata-
iti socializma-
„Lietuvių Lai-
socialistai bei-
rtojus." - Ku-
r nori paskan-
pačių žmonių,
„dievas sutvė-
dinas jie eina
evo tvarinius,
- aukso versio

lyno, N.Y.: -
inio susirinki-
A. buvo įnešti
kurius paduo-
„Kova" pa-
s reikalams ir
amas kituose
iną apyskaitų
usų, su var-
yra nusiūnia-
t pinigai, ku-
ato Niderlan-
kalų revoliu-
I komitetą
mečio tapė iš-
kas. 237 Bro-
Ramanauškas,
P. Stankev-
atsibuna kas
po No. 73

alga.

is tarpe Mas-
s baigia tili-
sec" jau gale
vė valdžiai.
ius surakino
vienus Seva-
os turbut su-
lavė vėliaus,
tiomkin". Jis
stą, kuriame
revoliuciją ir
s prie jo, pa-
nifestą išsiun-

tinėjo po visas šalis svieto. Kas vienok
pasidarė, kad nebeįsilaikė pakilimo ilgiau,
negalima suprasti. 8 liepos „Potiomkin"
prisiyrė antrą sykį į Rumunijos pakraš-
čius ir pasidavė vietinėms valdžioms.
Sziōs laivą tuojau atidavė maskoliams, o
marininkus po sargyba užlaikė Kusteni-
jos porte. Ar atiduos ir juos caro valdžios
naguosna, nežinia. Butų tai biauirus da-
lykas. - Szeip jau revoliucija Maskolijoj
tebeverda ir kaskart jos sriovė užgauna
didesnius pakraščius.

- 11 liepos Varšavoje karumenė sušau-
dė 20 streikuojančių kurpių. Streikieriai
tarp ko kito, reikalavo streikuodami, kad
butų numazinta ant 20% rendos. Namų
savininkai vienur tą išpildė, kiti pasišau-
kė karumenę, kurią paprašė velik noma-
zinti žmonių skaitlių; ką ta ir padarė. -
Tą pačią dien Maskvoj užmušė miesto
galvinį, ypatingą caro draugą, gr. Szuva-
lovą.

DIDIS IDEALAS.

Parašė E. Zolia.

Kaip didi ir sveika bus draugija, kada
kiekvienas jos sąnarys turės sau lygią da-
lį darbo! Nebebus pinigų, ir, togidė, ne-
bėbus spekuliacijų, nė vagysčių, nė suk-
tybių, nė piktadėjiščių, kurias kursto go-
dumas turtų. Nebetekės jaunos mergai-
tės už senų turtingų palaidunų, gobėda-
mos lėpauš gyvenimo, nė žudys nieks se-
nų savo genčių dėlei jų didelių lobių; ne
užmušinės praėivių dėlei jų delmono.
Dings priešingos kliasos darbavijų ir
darbininkų, kliasos proletarijų ir buržu-
jų; nebus įstatų nė teismabučių; nebus
apginkluotų spėkų ginti lobius vienos
kliasos nuo bado kitos. Nebus tinginių
nė žmonių gyvenančių iš rendų; nebus
veltėdžių gavusių turtus per pragą; žo-
džiu, nebus perteklių nė nepriteklių! Pa-
sidėkavojant daugiesniui žmonių prisidė-
jusių prie visumenės darbo, pasidėkavo-
jant mašinoms, mės nedirbsim daugiau
kaip keturias, galibut vos tris valandas
per dieną, ir ak! kiek tai daug laiko liks
mums gyvenimo linkmybėms! Miestai
dabar yra panašūs į tvartus, privartytus
dvikojų darbinijų gyvulių; o tada bus vie-
tos pilnos linkmybių ir iškilmybės, kur
kiekvienas galės laisvai pasirinkti sau
smagurius, turėdamas ganėtinai laiko už-
ganėdinimui savo reikalų. Žmonės bus
pilni meilės, druti, dailūs, inteligentiški,
visumet atsiimdami dalį iš neišsekamos
prigimties!

Žmogus tada pasieks augščiausį laips-
nį išsiplėtojimo, smogėsis išsipildymais
savo prigimtų reikalų, jis bus pilnas po-
nas gamtoje. Atviros bus mokyklos ir

darbavietės. Kiekvienas vaikas pasirinks
sau augdamas tokį užsiėmimą, prie kurio
jūs palinkimą. Metams bėgant, tie pasi-
skyrimai užsiėmimų bus atydziai iš-
ekzaminuojami. Radus tinkamą, bus kie-
kvienam pavesta toks darbas. Tokiu bu-
du kiekvienas atnės visumenei naudą du-
lyg savo gabumo ir sumanumo, suteikto
jam per prigimtį. Žėdnas dėl visų, sulyg
savo išgalės!

O palaiminta, darbėti draugija, ideališ-
ka draugija sutverta iš išmintingų tvari-
nių, kur bus dingę visi senovės prietarai
prieš rankų darbą, kur dailydė galės bu-
ti dainium. o šaltkalvis protmeiliu (filio-
zofu)! Ak! laiminga pylė, triumfuojanti
pylė, kurios linkui žmonija žengia jau
nuo daugelio amžių - pylė, kurios baltos
sienos žibės nuo palaimingos šviesybės,
tvaskės nuo spindulių neaprukusios var-
gais saulelės!

Užbaigus mokslą.

Kaip sapnas prislinkai, saldžioji liuosybė,-

Ikvepdama širdin aukėtesnius jausmus;

Suteikėi man meilę, viltį ir stiprybę -

Gyventi ir dirbti, ir mirt už savus!

Štai prabėgo metai, už mūrų praleisti

Prie stalo ir knygu mokyklos senos:-

Dabar esu vyras, pasiryžau veikti,-

Griežtis su karštybe prie kovos aštrios.

Prie kovos už brolius, pasmerktus tamsybes,

Alintus ir skriaustus, plukdytus kraujuos;

Aiškinti jų tiesas, atidengt suktybes,

Kurios, lyg vortinkliai, apipynė juos....

O jausmai jaunystės, kas gal jus pamiršti,

Matant juodas slėnis baisingų vargų!

Kas užmerkės akis drįs purvynais bristi,

Užmiršės daug kiltų savo prižadų?...

Gana mums, vargdieniai, dievo meilės laukti, -

Tiktai rimtas darbas teduoda vaisius,

Gana jau mums verkti, savo priešus keikti,-

Patįs - marš, į darbą! - ir kvieskim kitus....

Parce iš Pažvelsio.

Atsišaukimas.

Neseniai Liet. Rev. šelpėjų Komitetas,
Newarke, N.J., turėjo savo tam tikrą su-
siriukimą, ant kurio buvo Dr. Bacevy-
čius, Dr. Szliupas, J.O. Szirvydas, J.Bal-
trušaitis ir J.Naujokas. Po ilgų svarstymų
nutarta pasiliko susinešti su Europos re-
voliucijiniu komitetu ir susitarti, koku
budu veikt, kaip veikt, ir kaip ir kada
priduoti revoliucijos pašalpai pinigai, ku-
rius sudeda geros valios amerikiečiai lie-
tuviai. Beto tapė nutarta atsišaukt į lie-
tuvišką visumenę, lygiai į rinkėjus ir au-
kautojus, idant teiktusi kiek galima pri-
sidėt su našlės skatiku prie šito švento
darbo, liuosuojant žmoniją iš maskoliš-
kai-babilioniškos nelaisvės.

Nors griuvantis despotizmas vartoja
visokius biauriausius įrankius pačioje sa-
vo viešpatystėje, siundo tautą prieš tau-
tą, rengia klastingas maišatis bei skerdy-
nes, kuriose kazokai ir kiti niekšai, per-

sirėdę į civiliškas drapanas, atlieka tas
nedoriausias misijas ir nevidioniškus plė-
šikų darbus; nors valdžia su žalčio kytry-
be bando liaudės akis nukreipti nuo sa-
vęs, tikrojo jos neprietelio, bet dovanai.
Teisybe, kaip alyva, visumet išplaukia į
viršų; žmonėms akių vienok nepataikė
užmulkjt; didinanties prispaudimams ir
nesisiekant karei Maskolijoje, kaip aud-
ringoje dienoje, visas puses apsiautė re-
voliucijos ugnis. Iš vėliausių telegramų
matyt, kad kraujas kovojančios liaudės
liejasi upeliais, kurį gožia apjakę kazo-
kai ir nuožmūs satrapai. Bet daug vietų
radosi, kad kareiviai nebeklauso kaman-
dos šauti į žmones ir pulkais atsikaso
nuo to žvėriško paliepimo; o kad tokių
masų negali nubaust, tai tik į kitas vie-
tas iškelia, išsklaido po pulkus, idant ka-
reiviai prieš tikrąjį neprietelį neatkreiptų
ginklą; valdžia tą pamačius labai pa-
bugo; teip kaip džiovos suėstas lignonis,
dreba ant sutrunėjusių savo kojų, maty-
dama paskutinę valandą gyvenimo.

Broliai! Atėjo valanda, kurioje tuku-
tančiai išgauytojų žmonijos, krinta; krin-
ta, bet jų kraujo kvapas uždūsįs tironiją;
užžydės laisvė skaniausiu kvapu zydin-
čių kvietkų. Mės, lietuviai, nors toli es-
ame nuo savo tėvynės, - šelpkime kovo-
jančius už laisvę, o anam dvesiančiam ti-
ronui užpilkim už ančio rudųjų skru-
džių saują, idant paskubintų jo nelemtą
dvasę iš nedoriausio kuno išvyt.

Mės - edaugelis tegalime keliauti ant
kovos lauko; už tai remkime kovą buka-
mi čio aukaukime ir rinkime aukas,
kadangi dabar pinigai yra neišpasakytai
reikalingi: reikia ginklų, bombų ir k tokių
revoliucijos įrankių; kartais galima
dar nupirkt ir tulus maskoliškos ištvirku-
sios autokratijos vadovus. Nėjokios vi-
lionės, mulkinimai nė apgavystės jau ne-
įstengs sustabdyt iškilusios revoliucijos;
kova už laisvę išsiveržė su smarkumu
sriaunios upės.

Tulose vietose, ką jau yra suaukanti
pinigai bei ant to dalyko paskirti, teiks-
siantaučiai be atidėliojimo prisiųsti Rev.
šelp. išdan, Dr. J. Szliupui, 328 Federal
str., Philadelphia, Pa.; jeigu dar kurie
atidėlioja, turėdami tam tikslui surinktus
pinigus, tai priklausantį prie to darbo, iš
vietinių kolonijų lietuviai teiksitis savo
vietinius išdininkus paraginti.

Į darbą, draugai; į darbą visi! Lai-
griūva despotizmas, o užžydi laisvė, lygy-
bė ir gerovė! Szalin su carais!

Liet. Rev. Szelp. Kom. patarėjas,
J. Naujokas.

Du diplomatai.

Becinant taryboms Rosijos su Japonija, tapė pasiūsta nuo abiejų šalių du dideli diplomatai, kurių pašneką kažikas nugirdo ir padavė laikraščiui.

Jie kalbėjosi butent taip:

Rosas (diplomatas):— Pakol pradėsieme tarybas, aš turiu tamistai pranešt, kad tiktai neišsakoma mūsų ciesaiaus malonybė privedė mus prie darymo šių santaikų. Rosija neskaito savęs už priveiktą ir galėtų dar vesti karę iki pilbos pergalės.

Japonas (diplomatas):— Linkiu jūsų caro malonybei dar daugelio tokių pergalingų karių, kaip šitoji.

R.:— O, męs g lėtumėm Japoniją visiškai sunaikinti, kad tik panorėtumėm.

J.:— Ale nenorite. Mūsų mikada neranda žodžių, kaip už tą jūsų carui atidėkavot. Matydami jūsų garbingus sentimentus, męs už karės lėšas labai mažytės tereikalaujame atlygos. Tik 3-jų milijardų rublių.

R.:— Ką?! Kaip?! Trijų milijardų?! Argi tai męs esame paveikti?

J.:— O! ne tas yra: męs bijomiesi įžeisti Rosijos garbę reikalaudami mažesnės sumos.

R.:— Tas tai kas kita. Teisybė, turėjote šiokias-tokias išlaidas, kurias reikia jums sugrąžint. Bet ne daugiau, kaip vieną milijardą.

J.:— Bijomiesi, kad nebutų permažai iš atžvilgio ant galybės neapveikiamojo caro.

R.:— Ničevo, tegul bus du milijardai.

J.:— Trijs, guodojamas pone, kiteip jūsų nepergalina armija nebesugrįš namo.

R.:— Na, gerai. Pagaliaus ir caras teip liepė. Tai jau susitarkėm?

J.:— Dar pora smulkmenų. Kas link Mandžurijos....

R.:— Ale ką čia, apleisime ją. Aukščiausia sanitarijos roda pripažino, kad tenykštis klimatas labai yra vodingas mūsų kareiviams.

J.:— Naje, ir męs tą mislijome. Tokiu budu Rosijai nereikalingi ir Vladivostokas su Sachalinu....

R.:— Kodėl?

J.:— Ten gali nuplaukti tiktai laivai, kurių jų nebeturite, o vėla klimatas....

R.:— Teisingai. Dovanojame jums. Žinokite mūsų duosnumą.

J.:— Esu laimingas kad man pasisekė padėt jums surasti naują tautišką dorą. Pasveikinu tamistą; tamista atsiekei didelį laimėjimą.

R.:— Dėkui. Žinau, kad to bučia nesieks, jeigu męs labai jau ten vaiku-

mės paskui tas menkas pergales. Gana męs jau jų turime.

J.:— Likite sveiks. Skubįsiu rašyt raportą savo valdovui.

R.:— O aš dar užėisiu biskį pasismingint.

Mintys seno proletarijus.

Socijalistai ne turi vaistų civilizacijai; jie atsineša naują civilizaciją.

Kiekvienas kapitalistas yra žmonijos kempinė, kuri įsisiurbia visus darbo pagamintus turtus.

Darbininkai organizuojasi dėlei duonos, kapitalistai dėlei pelno.

Kapitalizmo draugija negali egzistuoti be trijų daigtų: melo, apgauliaus ir glemžimų.

Jeigu Amerikos darbininkai gautų pilną vaisių iš savo triuso, nebutų tavorų išvežimui į užsienius.

Pralobėliai turi linksintis, nors jų linksmybes žmonės savo lavonais apmoka. Negan ką kriūša darbininkus geležinkeliai, kasyklos ir fabrikai, dar prisidėjo ir automobiliai traškyti praeivius ant gatvių. Viename New Yorke šįmet nuo 1 sausio iki 1 geg., dvyliką užmušė ir 61 sužeidė.

Socijalizmas tvirtina kad tu draugija, kuri vaio milijonierius ir elgetas, yra negalima ilgiau kęsti

Kapitalizma sistemoje darbininkas priklauso mašinoms; socijalizmo sistemoje mašinos priklausys darbininkui.

Socijalizmo mieris yra lygus padalinimas darbo vaisių tiems, kurie dirba.

Szakujs dabartinio draugijos gyvenimo yra: melas, apgauliai, vagystės, lošos, suktybės ir žmogžudystės.

Nugriauk privatišką kapitalą ir tada išnyks patraukimas prie vagysčių ir glemžymo.

Biednystė ir baimė biednystės yra didžiausi vadovai prie piktdėjisčių: socijalizmo laikuose biednystės nebus.

Koks šaunus to darbininko gyvenimas! Jis vargsta ir prakaituoja dirbdamas sau reikalingus daiktus, kuriuos kiti pardavinėja dėlei savo naudos.

Daugybė vagių buvo uždaryti kalinėm dėlto, kad vogė prispirti reikalo. Vadinasi, draugija padarė juos piktdariais.

Maskolių autokratų draudžia žmonėm apšvietą. Jie mat supranta, kad mokslas veda prie socijalizmo.

Nedyvai, kad fabrikantai teip aštriai kovoja prieš organizuotus darbininkus. Jie myli savo namus ir siulo jums ilgas valandas darbo. Kada jūsų vaikai ilgai dirbs, tai jie neturės laiko apsišviesti ir pateks valdžion pabirkantų vaikų, kaip

jūs patekot valdžion jų tėvų.

Kas metas amerikoni švenčia 4-tą liepos, kaip paminėjimą apšaukimą Amerikos neprigulminga nuo Anglijos. Amerikonų proseniai iškovojo neprigulmystę tukstantimis gyvasčių. Bet kas tai? Juk šiandien šios šalies žmonės vėla vergijoje – ne Anglijos, bet savo plutokratų. Vienok kvailiai, jie kožną 4-tą liep. krykštauna, šaudo, ir vardan dingusios laisvės besilinksmindami, vėla šimtais žūdo. Šįmet, kaip praneša „Tribune“, per visą Ameriką 55 nusišovė, o 3169 susižeidė. Kvailas patrijotizmas!

8 Draugai ir Draugės!

Jūs visi trokštate laisvės! Jūs bile koikiuose susirinkimuose, kalbate, svarstote ir teiraujaties viens nuo kito kaip galima prie laisvės prieti. Geri tie yra troškimai. Bet jais negalima pasikakinti. Reikia darbo ir triuso. Reikia mums vienytis ir dirbti.

Jau gražus burelis mus brolių darbininkų susikuopė po socijalizmo vėluku, kurį iškėlė „Lietuvių Socijalistų Partija Amerikoje.“ Dar mažai laiko praėjo, o jau męs įstengėme įkurti savo sąvaitinį organą. Jaunutė partija ir jaunutis tebėra organas. Bet jų darbai jau pažymūs. Jau pradeda užtarti darbininkus prieš skriaudėjus ir rodyti teisybės kelią. Ilgainiui turėsime drutą apgynėji.

Jeigu mes ištikrųjų norėsim rupintis savo reikalais, tai remkime, draugai, šį šventą darbą! Remkime, kaip kas galime ir kaip išmanome.

Norėdamas sušiepti socijalizma agitaciją ne tik žodžiais, aš pasiryžau išleisti išlaimėjiman vieną gražų siutą drapanų, verties \$ 12.00, ir 2 knygi: „Kankintojai ir kankintiniai už mokslą“ – verties \$2.00. Tikietai po 10 c. Išlaimėjimas atsisub 15 rugsėjo (September) 1905.

Sziuomi atsišaukiu į lietuviškas organizacijas: S.L.A., S.L.L., T.M.D. ir mūsų partijos kp. ir pavienius, meldams remtį mano užmanymą. Niekam nebus sunku atsišaukti pas mane tikietų ir išpardavus pinigų pasiųsti į L.S.P.A. centrališką išdą. Aš kiekvienam nusiųsiu tikietus savo kaštais.

Meldziu ir kitų lietuviškų laikraščių tą atkartoti.

Su broliškais sveikinimais

M.J. MOTBUNAS
116 W. Pratt str.,
BALTIMORE, MD.

„Užburta K...
vodevilis iš voki...
Adata. Eiles pa...
išleido A.Macej...
vė. P-ų 56. Pr...
„Obščestvenn...
mandrie II (1855...
čerki.“ Išleido...
zius, 05. 194 ps...
„Osvožden...
„Posl. Izviest...
„Gazeta Rob...
„Proletarij““

Kra

A.S. — „Ats...
tvoj mislėj; bet...
našome tam tikr...
liuose, t i talpi...
už simpatijus.
gal ir susinaud...
Galvočiui. —
Kiek bus tinka...
kities. Už simp

APG

Adresai Co
Liet

Organizatorius: J.
Sekretorius susines
224 E. Main
Sekretorius turų S.
237 Broadway
Izdininkas — Dr.
Philad., Pa.
Knygininkas — K.
Philad., Pa.

KUOPOMS

Sziuomi pra...
partijos, kad m...
nesines įmokes...
trališkan išdan...
Dr. J. Szl...
Ph

„L

Svavitinis la...
čia Chicago, li...
stijoje, Kanad...
ar
ar
„Europoje ir kitos...
ar

„Lietuvos“ Re...
sokių lietuvišk...
yra didžiausia l...
je Amerikoje.
cija parduoda...
greičiausių lai...
sas dalis svieto...
si kiti. Su vi...
teip:

ion jų tėvų.
rikonai švenčia 4-
ėjimą apšaukimą
ga nuo Anglijos.
skovojo neprigul
sčių. Bet kas tai
s žmonės vėla ver
bet savo pluto
ie kožną 4-tą liep
vardan dingusio
ami, vėla šimtais
ip praučia „Tribu
55 nusišovė, o
patrijotizmas!

ir Draugės!

e laisvės! Jūs bile
ose, kalbate, svar
; nuo kito kaip gal
Gerai tie yra tra
ima pasikakinti.
Reikia mums vie

is mus brolių dar
o socializmo vėla
vių Socialistų Part
mažai laiko praėj
įkurti savo sąvair
urtija ir jaunutis
darbai jau pažym
ti darbininkus pr
i teisybės kelią.
itą apgynėji.
jų norėsim rupint
emkime, draugai,
kime, kaip kas ga
3.

oti socializma agit
uš pasiryžau išleis
gražų siutą drapan
knygi: „Kankintų
kšlą“ - verties \$2.00
aimėjimas atsibus
1905.

i į lietuviškas org
L.L., T.M.D. ir m
ienius, melzdams p
ną. Niekam nebu
manę tikietų ir
sių-ti į L.S.P.A. ce
iekvienam nusiuš

ietuviškų laikraščių
ikiniimais
TBUNAS
att str.,
ORE, MD.

Bibliografija.

„Užburtas Kunigaikštis.“ Komedija-
vodevilis iš vokiško išverstas. Parašė A.
Adata. Eiles parkėlo Zub... Ryga, 05.
Išleido A.Macejevskio knygy parduotu-
vė. Pių 56. Prekė 15 kap.
„Obščestvennoje dvizenije pri Alek-
sandrie II (1855-1880). Istoričeskija o-
čerki.“ Išleido „Osvoboždenije“. Pary-
zius, 05. 194 psl. Kaina \$1.00.
„Osvoboždenije“, No. 72. K-na 25 c.
„Posl. Izviestija“, NN. 236-7-8.
„Gazeta Robotniča“, No. 48-49.
„Proletarij“, No. 4-5.

Krasos dėžutė.

A.S. — „Atsišaukimas“ parašytas gra-
žioj mislėj; bet kadangi mės apie tą patį
rašome tam tikrai pašvęstuose straipsne-
liuose, t i talpinti nebereikalingas. Ačiu
už simpatijas. Parašykite ką daugiau,
gal ir susinaudos.

Galvočiui. — Žinutę ir eiles gavome.
Kiek bus tinkama, sunaudosime. Lavini-
kities. Už simpatijas — ačiu.

APGARSINIMAI.

Adresai Centrališkojo Komiteto Liet. Soc. Par. Am.

Organizatorius: J. O. Szirydas, 412 Siegel str.
Philadelphia, Pa.
Sekretorius susinesimų J. Baltrusaitis
224 E. Main str. Plymouth, Pa.
Sekretorius turtų S. Gribauckas
237 Broadway New York, N.Y.
Išzdininkas — Dr. J. Szliupas, 328 Federal str.,
Philad., Pa.
Knygininkas — K. Jonaitis, 1227 Kater str.,
Philad., Pa.

KUOPOMS IR PAVIENIAMS L.S.P.A.

Sziuomi pranešame draugams mūsų
partijos, kad nuog šiol siuntinėtumet mė-
nesines įmokestis ir aukas išimtinai cen-
trališkan išdan, ant šio adreso:
Dr. J. Szliupas, 328 Federal str.,
Philadelphia, Pa.

„LIETUVA“

Savaitinis laikraštis, išeina kas petny-
čia Chicago, Ill. Prenumerata Suv. Val-
stijose, Kanadoje ir Mexike
ant metų \$ 2.00.
ant pusės metų \$ 1.00.

„Lietuvos“ Redakcijoje galima gauti vi-
sokių lietuviškų ir lenkiškų knygy; čia
yra didžiausia lietuviška knygynėčia viso-
je Amerikoje. Teipgi „Lietuvos“ Redak-
cija parduoda šipkortes ant geriausių ir
greičiausių laivų ir siučia pinigus į vi-
sas dalis svieto geriau ir greičiau kaip vi-
si kiti. Su visais reikalais adresuokite
teip:
A. Olševskis,
924 33-rd str. Chicago, Ill.

„LIETUVIŠKAS DIENINIS LAIKRAŠTIS“.

Kad Amerikoj ne tik didesnės tautos
turi dieninius laikraščius, bet ir mažiaus
skaitlingesnės, kaip tai: čekai, kroatai,
slovakai, o lenkai net septynis, tad kodel
mės lietuviai negalime turēt?

Už tai aš dar su dviem draugais pasi-
ryžom išleisti „Lietuvišką Dieninį Laik-
raštį“ ir tad kad netik greičiau gavit
tautystę, bet ir visoms Amerikos ir užru-
bežinėms dieninėms žinioms pasidalyt.

Dėlto kuris linki matyt ir apturēt tą
laikraštį, užprašome prisiųst savo adresą
rašydami:
J. Naujokas & Co.
Madison Sq. Box 157, New York, N.Y.

(6-9)

CARIŠKA MYLISTA!

Dvygalvė Maskolijos hydra, papras-
tai caru vadinama, davė žmonėms išski-
riant žydus, „Liuosybę tikėjimo“. Kas
norētų įgauti tikrą išmanymą, ką ta my-
lista reiškia, lai skaito knygą „KANKIN-
TOJAI IR KANKINTINIAI UŽ MOKSLA“ para-
šytą kun. V. Dembskio; nes mėginti sutai-
kinti tuodu žodžiu, biauresniu butų juo-
ku, negu kalbėti apie verdantį ledą, ar-
ba užšalusią liepsną. Knygą (190 pusl.)
galima gauti tik pas autorį: Rev. Vl.
Dembskis, 328 Federal str. Philad. Pa.
Prėke \$ 1.00.

„VIENYBE LIETUVININKU“

Išleidžiamas nuo 1886 metų, kas sere-
da. Paduoda svarbes ir akyvas žines iš
Amerikos, Lietuvos ir viso pasviečio.
Norėdami dasizinoti apie dabartinį
padėjimą Lietuvoj užsirašykite „V-bė“
Kaštuoja ant metų \$ 2.00.
J.J. Paukštis,
224 E. Main str. Plymouth, Pa.

Visi broliai lietuviai pas
JONA DAUGŠA!
Naujai uždėjau SALIUNA, užlaikau gardų alų,
snapsą ir cigarus pirmos kliasos; teipgi du poll-
tabeliu linksmam praleidimui laiko. Atsilanky-
kit po No. 122 S. Stokton str. BALTIMORE, MD.
priešais Market Clare pabirką.

AGENTAI RAŠTU

A. Siderevyčius, 569 Hamilton str. CLEVELAND, O.
A. Žvinakevyčius, 40 E. Center str. SHENANDOAR, PA.
B. Vokietaitis, Box 672, SHELTON, CONN.
Ilgaudas, 3108 So. Halsted str. Chicago, Ill.
J. Petrikys, 1514 Ross Ave. Scranton, Pa.
A. Stonelis, 24 West str. Newark, N.J.

SUSIRINKIMAI.

Springfield, Ohio, 12-tos kp L.S.P.A.
6 rugpūčio (kur ir kokiame laike? R.)

Laikraštį „Kovą“ ir kitus darbi-
ninkams reikalingus lietuviškus raštus
galima gauti pas mūsų partijos agita-
torius šiose vietose:

BALTIMORE, MD.
M. J. Moteunas, 116 Pratt Str.,
WILKES BARRE, PA.
M. Padolskis, 24 N. Empire Str.,
E. Froomes, News Agent, 73 Grand
str. Sta. W., Brooklyn, N.Y.

AR KRAUSTAISI KUR? eik pas

J. Jakszi

Jis tau perkraustys nors krasztan svieto,
perveža forniezius, parduoda malkas; priima
apsteliavimus žodžių ar raštų. Gyvena:

1331 So. Front Str., Philad. Pa.

PIRMOJI LIETUVISZKA

Mėinyczia ir Grosernia.

S. ARBASZAUSKAS

1229 So. Second Str., Philad. Pa.
Keystone Teleph Main 46-84 D.

Užlaiko kasdien sviežią mėšą, kiauliena, ver-
szieną, jautieną, avincieną, kumplai svieži ir ru-
kyti, visokios deszros; teipgi užlaikau miltus, en-
krų, kavą, arbatą, surį, silkes ir viską, kas tik yra
reikalinga žmogui dėl maisto, ir viskas pigiau,
negu kuk kitor.

Padekavone.

Poni Marė Szezerdieka, po n. 109 kenilworth
gat., sziuomi vieszai acziuoja Drui P. ROVNO, už
iszgydima, nuo labai pavojingos ligos (Periton-
tis), kurią profesoriai ir kiti daktarai lėmė jau ne-
iszgydoma. Todėl patariu visiems gentainiams
kreiptis pas

DRĄ PHIL. ROVNO,
423 Pine gatvė, Philad., Pa.

VIENATINIS LIETUVIŠKAS SALIUNAS CAMDEN'E, N. J.

JULIUS G. ALMIN

Visoki skanūs svieži gėrimai: alus, degtinė, vy-
nas, likieriai; puikūs cigarai.
400 Mechanic str., Camden, N. J.
Bell Phone, 868-x E. Phone, 1033-A

J.E. Dougherty, APTIEKORIUS

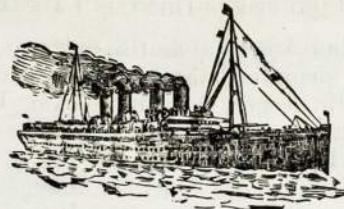
N.E. kampas 2 ros ir Dickinson Str.,
Philadelphia, Pa.

Dr. L.A. DIX,

Offisas ir aptieka ant 799 So. 2-nd str.
Kvatiera ant 1640 So. 4-tos.
Daktariškos rodos offise už dyką.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikieta

Parduodame geležinkelių tikieta į visus miestus Jungtinių Valstijų.
609 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Freedman & Mesirov.

Kampas 4 - tos ir South Str. PHILADELPHIA, Pa.

Užkvičiame visus lietuvius mūsų vietaučius ir draugus apsilankyti ir persiliudyti, kad pas mus yra didžiausia sankrova:

DRAPANŲ, SKRYBELIŲ IR CZEVEKYKŲ

Viskas pagal naujausios mados reikalavimu, geriausi pirkiniai, pigiausias prekės. Prekė visuomet viena.

Prosiname ir taisome drapanas mūsų lankytojams už dyką.

TEMYKITE!

Vienatinė lietuviška Aptieka
P. Rovno,

Kampas 3-čios ir Monroe arba
724 So. 3-rd str. Philadelphia Pa.

Toje aptiekoje viską galima gauti, kaip ir sename kraujū: tikras Pain Expelleris, Gumbo, Bobro, pilvo ir anodino lašai; Kinder Balsamas; dielės ir bonkos; visoki kvėpalai, muilai ir visoki kosmetikos daiktai, vietiniai ir iš užsienių; receptai sutaisomi iš geriausių kemiškų padarinių, sulyg daktaro nuorašų. Prie to duodasi kiekvienam nesveikam higijeniškos patarimės. Aptieka atvira dieną ir naktį. Visokiais liežuviu kalbama

Dr. J. Szliupas.

328 Federal Str. Philadelphia, Pa.
Main 47-50-A (Keystone Telephone).

N. CZELEDINAS.

921 S. 2-nd Str. Philadelphia, Pa.

Saliunas

Gardus ir švieži gėrimai; puikus vynas, visokis šnapsas ir likeriai; skanus alutis. Pirmiausia lietuvių užėiga.

GERIAUSIA APTIEKA.
ZIONS PHARMACY

S. E. Cor. 3 čios ir Christian St., Philadelphia.

Gryni vaistai, nebrangios prekės ir sauziniszka patarimas visose szakos medicinos. Teipgi mes gelbstime visiems žmonėms įsiskantiems sveikatos.

TEMYKIT DARBININKAI!

VINCAS NEMURA laiko SALIUNA po
No. 215 S. Sharp str., Baltimore, Md.

Ten rasit geriausių ir gardžiausių gėrimų ir šėip jau visokiam reikale žmogui duoda rodą, nes yra tikras lietuvis ir darbininkas.

PIGI KURPIŲ KRAUTUVĖ
H. Adelston.

725 So Second Str. Philad. Pa.
Visokios, naujausios mados czeverykai, vyrams, moterims ir vaikams. Susisznaka lietuviszkai, Pigių prekės.

B. RAMANAUSKAS.
938 So. 2-nd; Philad. Tel. 65-15 D. Market
SALIUNAS.

Čia galima gauti išsigert skaniausių gerimų: šnapsas, vynas, likeris, šviežio aluozio ir tt. Kvėpanti cigara užkandžiai per dieną ant stalo.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Joffe & Wolff.

3-čia ir Bainbridge Str., Philadelphia, Pa.
Prilaikome visuomet krautuvelyje grynus vaistus visokias europėjiszkas szakais; teipgi turime: Severos gyduoles, Groblevskio, Treinerio Kartujų vyną, Pain expellerį, šviežias dielės. - Užkvičiame visus lietuvius lankyti į mūsų sankrovą. Receptus sutaisome su didžiausia atyda.

E. W. Giles.

APTEKORIUS ANT KAMPO 2-nd ir FEDERAL
Trinerio Kartusis Vynas 1.00
Severos Balsunas 50
Severos Pilvo Bitersas 1.00
Receptus sutaiso ant visokių kainų dieną ir naktį.

Kolsun Bros.

Main Office 224 Bainbridge Street.
Karietos šermenims, baliams, vestuvėms ir t. t. pribuna bile valandoje - Keystone Telephone Main 48-42 D.
Priima orderius teipgi: Georg Kolsun 950 S. Water

Lietuviszkas Saliunas

Visoki geriausi ir skaniausi gėrimai: degtinė, alus, vynas. Teipgi Traineso grynu rugiu šnapsas. Užkandžiai per dieną. Kvėpanti cigara.

Užeikit ir pabandykit.

Is. COHEN.

1216 S. 2-nd str. Kampas Manton, Philadelphia. Pa.

Didžiausia lietuviszka Czeveryku krautuve.

ST. CZELEDINAS,
1227 So. 2-nd Str., Philadelphia, Pa.
Visokių apautuvų: czeverykų ir kamasų visokios mados, vyriszkų; moteriszkų ir vaikams. Pigių prekė ir geriausias tavoras: kas syki pabando pirkit pas mane - tas neatsidžiaugia gerumu pirkinio. - Čia vietaučiai remti svetimauczius, pirkite pas save.

Nr. 10.

Kap rand

1867-uose

pirmąjį tomą

"Kapital" (ka

tis ir tuom la

valstybės Au

lizmas tada l

jes, negu ku

lijos student

nėdami kap

tapo sutvert

tiškos ekono

tebturi savo

kiauriai su j

viską iš ten

mokslu ir vi

priduodant t

nes išvadas.

Tos gady

kių kelių, k

mi su tauta,

niavo, - su t

je išrado, ku

žmonijos, ku

ir kad jas pa

teipgi išrado,

nams da kta

kiek padary

kvota laiko.

Markis prie

tais raštiniuk

tokiu buduj

linės (arbatos

lių kviečių,

geležies - yra

stų drobės.

Šitie daiktai

darbo, bet ž

mas tokioje v

padirbti. Ir t

ktas reikalav

kiapat verty

Kapitalizm

šiekį mainų

mierotojų ve

vertybė tapo

Toji kaina, t

knyp tik apsk